

ZALECENIA

ZALECENIE RADY

z dnia 13 lipca 2010 r.

w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii

(2010/410/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat stanowi, że państwa członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują je w ramach Rady. Zgodnie z postanowieniami Traktatu Unia Europejska opracowała i wdrożyła instrumenty koordynacji polityki w dziedzinie polityki budżetowej (pakt stabilności i wzrostu) oraz polityki makrostrukturalnej.
- (2) Traktat stanowi, że Rada ma przyjąć wytyczne dotyczące zatrudnienia oraz ogólne wytyczne polityki gospodarczej, mające nadawać kierunek polityce państw członkowskich.
- (3) Zainicjowana w 2000 r. strategia lizbońska opierała się na świadomości, że w obliczu konkurencji na rynkach światowych, rozwoju technologii, wyzwań ekologicznych i starzenia się społeczeństw konieczne jest podniesienie poziomu zatrudnienia, wydajności i konkurencyjności Unii Europejskiej przy jednoczesnym pogłębianiu spójności społecznej. W wyniku przeglądu śródkresowego strategię lizbońską odnowiono w 2005 r., skupiając się na wzroście gospodarczym oraz zwiększeniu ilości i jakości miejsc pracy.
- (4) Strategia lizbońska na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia pomogła osiągnąć konsensus na temat ogólnego kierunku polityki gospodarczej oraz polityki zatrudnienia Unii. W ramach strategii lizbońskiej w 2005 r. ⁽¹⁾ Rada przyjęła, a następnie w 2008 r. ⁽²⁾ zmieniła ogólne wytyczne polityki gospodarczej i wytyczne dotyczące zatrudnienia. Te 24 wytyczne, określające główne priorytety dla całej Unii w zakresie reform makroekonomicznych, mikroekonomicznych oraz rynku pracy stanowiły podstawę dla krajowych programów reform. Niemniej jednak w praktyce okazało

się, że priorytety określone w wytycznych nie były wystarczająco jasne i nie zostały ze sobą wystarczająco wzajemnie powiązane. W związku z tym ich wpływ na krajowe procesy kształtowania polityki był ograniczony.

- (5) Kryzys finansowy i gospodarczy, który rozpoczął się w 2008 r., spowodował znaczące zmniejszenie zatrudnienia i produktu potencjalnego oraz doprowadził do dramatycznego pogorszenia się stanu finansów publicznych. W zmaganiach z kryzysem pomógł państwom członkowskim europejski plan naprawy gospodarczej ⁽³⁾, częściowo poprzez skoordynowany bodziec fiskalny, w którym euro odegrało rolę gwaranta stabilności makroekonomicznej. Kryzys pokazał zatem, że dzięki skutecznemu zapewnieniu ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej na poziomie unijnym można osiągnąć znaczące rezultaty. Kryzys uświadomił również istnienie ściślejszej współzależności między gospodarkami i rynkami pracy państw członkowskich.
- (6) Komisja wystąpiła z wnioskiem w sprawie określenia nowej strategii na kolejne dziesięciolecie – strategii „Europa 2020” ⁽⁴⁾ – dzięki której Unia wyjdzie z kryzysu silniejsza, a jej gospodarka będzie ukierunkowana na inteligentny, zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Pięć celów przewodnich, które wyszczególniono w ramach odpowiednich wytycznych, to cele wspólne, wytyczające kierunek działań państw członkowskich – przy uwzględnieniu poszczególnych pozycji wyjściowych i uwarunkowań krajowych – oraz Unii. Państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, aby osiągnąć cele krajowe oraz zlikwidować przeszkody powstrzymujące wzrost gospodarczy.
- (7) W ramach kompleksowych strategii wyjścia z kryzysu gospodarczego państwa członkowskie powinny przeprowadzić ambitne programy reform w celu zapewnienia stabilizacji makroekonomicznej oraz stabilności finansów publicznych, zwiększenia konkurencyjności oraz zmniejszenia nierównowagi makroekonomicznej i zwiększenia wydajności rynku pracy. Gdy odbudowa zyska silne podstawy, należy w skoordynowany sposób zaprzestać w odpowiednich przypadkach stosowania środków tymczasowych wprowadzonych w odpowiedzi na kryzys. Wycofywanie bodźców fiskalnych należy przeprowadzać i koordynować w ramach paktu stabilności i wzrostu.

⁽¹⁾ COM(2005) 141.

⁽²⁾ COM(2007) 803.

⁽³⁾ COM(2009) 615 z 19.11.2009.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020 z 3.3.2010.

- (8) W ramach strategii „Europa 2020” państwa członkowskie i Unia powinny przeprowadzić reformy zmierzające do osiągnięcia „inteligentnego rozwoju”, tj. rozwoju, którego motorem jest wiedza i innowacje. Reformy powinny zmierzać do poprawy jakości edukacji, zapewnienia dostępu do edukacji dla wszystkich, poprawy wyników działalności badawczej i wyników przedsiębiorstw oraz dalszej poprawy ram regulacyjnych w celu wspierania transferu innowacji i wiedzy w całej Unii. Powinny one zachęcać do przedsiębiorczości i umożliwiać przerażanie kreatywnych pomysłów w innowacyjne produkty, usługi i procesy, które mogą przyczynić się do wzrostu gospodarczego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i skuteczniejszego rozwiązywania problemów społecznych w Europie i na świecie. W tym kontekście zasadnicze znaczenie ma jak najlepsze wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- (9) Polityki Unii i państw członkowskich powinny między innymi poprzez swoje programy reform dążyć do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój polega na uniezależnieniu wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, budowaniu zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki wydajnej energetycznie i efektywnie korzystającej z zasobów, sprawiedliwym podziale kosztów i korzyści oraz wykorzystywaniu pierwszoplanowej pozycji Europy w wyścigu w opracowywaniu nowych procesów i technologii, w tym technologii przyjaznych środowisku. Państwa członkowskie i Unia powinny wdrożyć reformy konieczne do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz wydajnego korzystania z zasobów, co pomoże także w zapobieganiu degradacji środowiska i utracie bioróżnorodności. Powinny one również dążyć do poprawy otoczenia biznesu, zachęcać do tworzenia ekologicznych miejsc pracy i pomagać przedsiębiorstwom w modernizacji bazy przemysłowej.
- (10) Polityki Unii oraz programy reform w państwach członkowskich powinny również mieć za cel wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu oznacza budowanie spójnego społeczeństwa poprzez wzmocnienie pozycji obywateli, aby mogli przewidywać zmiany i radzić sobie z nimi, a tym samym aktywnie funkcjonowali w społeczeństwie i gospodarce. Reformy w państwach członkowskich powinny zatem zapewnić, aby każdy przez całe swoje życie miał przed sobą otwarte możliwości, co doprowadzi do zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego dzięki zniesieniu przeszkód w uczestnictwie w rynku pracy, szczególnie dla kobiet, osób starszych, ludzi młodych, osób niepełnosprawnych oraz legalnych migrantów.
- We wszystkich tych politykach powinny być uwzględniane kwestie płci. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego odczuli wszyscy obywatele i wszystkie regiony. Najważniejszym elementem programów reform państw członkowskich powinno być zatem zapewnienie skutecznego funkcjonowania rynków pracy przez inwestowanie w pomyślne przechodzenie między różnymi sytuacjami zawodowymi, odpowiednie poszerzanie umiejętności, podnoszenie jakości miejsc pracy oraz zwalczanie segmentacji rynku, bezrobocia strukturalnego i bierności zawodowej; jednocześnie należy zapewnić odpowiednią i trwałą ochronę socjalną oraz aktywne włączenie, co pomoże zmniejszyć ubóstwo przy jednoczesnym przestrzeganiu ustalonej konsolidacji fiskalnej.
- (11) Państwa członkowskie i Unia powinny zasadniczo kontynuować i intensyfikować działania na rzecz dalszej poprawy swoich ram regulacyjnych, zwłaszcza dla przedsiębiorstw europejskich. Poprzez wzmocnienie instrumentów inteligentnej regulacji państwa członkowskie i Unia powinny zapewnić, aby przepisy były dobrze skonstruowane, proporcjonalne, regularnie poddawane przeglądowi i nie powodowały niepotrzebnych obciążeń. Priorytetem pozostaje realizacja celów związanych ze zmniejszeniem obciążeń administracyjnych.
- (12) Reformy strukturalne w Unii oraz państwach członkowskich mogą skutecznie przyczynić się do zwiększenia wzrostu i zatrudnienia, jeśli zwiększą konkurencyjność Unii w gospodarce światowej, otworzą nowe możliwości przed europejskimi eksporterami i zapewnią konkurencyjny dostęp do ważnych rynków importowych. Aby pobudzić wzrost w Europie i zwiększyć jej udział w otwartych i uczciwych rynkach na całym świecie, reformy muszą uwzględniać aspekty dotyczące zewnętrznej konkurencyjności.
- (13) Podstawą strategii „Europa 2020” muszą być zintegrowane polityki europejskie i krajowe, które państwa członkowskie i Unia powinny realizować bez zastrzeżeń i w podobnym tempie, aby zwiększyć pozytywne wzajemne oddziaływanie skoordynowanych reform strukturalnych oraz aby polityki europejskie w sposób spójniejszy przyczyniały się do realizacji celów strategii przy uwzględnieniu krajowych pozycji wyjściowych.
- (14) Niniejsze wytyczne skierowane są do państw członkowskich i Unii Europejskiej, ale strategia „Europa 2020” powinna być realizowana w porozumieniu ze wszystkimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi przy ścisłym włączeniu do tego procesu parlamentów, a także partnerów socjalnych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przyczyniających się do opracowania krajowych programów reform, ich wdrażania oraz do ogólnego przekazywania informacji w ramach strategii.
- (15) Strategia „Europa 2020” opiera się na niewielkiej liczbie wytycznych, które zastąpią wcześniejsze 24 wytyczne i które w spójny sposób odnoszą się do kwestii zatrudnienia i ogólnej polityki gospodarczej. Załączone do niniejszego zalecenia wytyczne polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii są nieodłącznie powiązane z odpowiednimi wytycznymi dotyczącymi polityk zatrudnienia. Wspólnie tworzą one Zintegrowane wytyczne dotyczące strategii „Europa 2020”.

- (16) Nowe zintegrowane wytyczne są zgodne z konkluzjami Rady Europejskiej. Wyznaczają one dokładny kierunek, w jakim państwa członkowskie powinny zmierzać, opracowując i wdrażając swoje krajowe programy reform, a także odzwierciedlają współzależności zgodnie z paktem stabilności i wzrostu. Wytyczne będą stanowiły podstawę dla wszelkich zaleceń, jakie Rada może kierować do państw członkowskich, oraz – w przypadku ogólnych wytycznych polityk gospodarczych – ostrzeżeń, jakie Komisja może wydawać w przypadku niewystarczających działań podjętych w wyniku zaleceń dla poszczególnych krajów.

- (17) Niniejsze wytyczne nie powinny ulegać zmianom do 2014 r., aby skupić się na ich wdrażaniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie, a w stosownych przypadkach Unia Europejska, powinny w swoich politykach gospodarczych uwzględniać wytyczne określone w załączniku.
2. Państwa członkowskie powinny opracować krajowe programy reform w zgodzie z celami określonymi w Zintegrowanych wytycznych dotyczących strategii „Europa 2020”.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 lipca 2010 r.

W imieniu Rady

D. REYNERS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Ogólne wytyczne polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii**Wytyczna 1: Zapewnienie jakości i stabilności finansów publicznych**

Państwa członkowskie powinny energicznie wdrażać strategię konsolidacji budżetowej zgodnie z paktem stabilności i wzrostu (PSW), a zwłaszcza zalecenia wystosowane do państw członkowskich w ramach procedury nadmiernego deficytu i w protokołach ustaleń w przypadku uzyskania wsparcia bilansu płatniczego. W szczególności państwa członkowskie powinny osiągnąć konsolidację zgodnie z zaleceniami Rady i zrealizować średniookresowe cele zgodnie z PSW. Bez uszczerbku dla ram prawnych PSW oznacza to dla większości państw członkowskich osiągnięcie konsolidacji znacznie przekraczającej próg salda strukturalnego w wysokości 0,5 % produktu krajowego brutto (PKB) rocznie, do momentu gdy wskaźniki zadłużenia podlegać będą silnej tendencji zniżkowej. Konsolidacja fiskalna powinna rozpocząć się najpóźniej w 2011 r., a w państwach członkowskich o odpowiedniej ku temu sytuacji gospodarczej nawet wcześniej, pod warunkiem że prognozy Komisji nadal wskazywać będą, że postępuje odbudowa i usamodzielnienie gospodarki.

Przy opracowywaniu i wdrażaniu strategii konsolidacji budżetowej należy skupić się na ograniczeniu wydatków i dawać pierwszeństwo pozycjom wydatków wpływającym na wzrost gospodarczy w obszarach takich jak edukacja, kwalifikacje i zwiększanie szans na rynku pracy, badania i rozwój oraz innowacje, inwestycje w sieci mające pozytywne skutki dla produktywności, w stosownych przypadkach na przykład w szybki Internet, wzajemne połączenia energetyczne i transportowe oraz infrastrukturę. W przypadku gdy wystąpi konieczność podniesienia podatków, powinna mu w miarę możliwości towarzyszyć zmiana systemów podatkowych na bardziej sprzyjające zatrudnieniu, środowisku i wzrostowi, na przykład przez przesunięcie obciążeń podatkowych w kierunku działań szkodliwych dla środowiska. Systemy podatkowe i systemy świadczeń powinny stanowić zachętę zwiększającą opłacalność pracy.

Państwa członkowskie powinny ponadto wzmocnić krajowe ramy budżetowe, doprowadzić do poprawy jakości wydatków publicznych oraz do zrównoważenia finansów publicznych, przeprowadzając w szczególności zdecydowaną redukcję zadłużenia, reformę wydatków publicznych związanych z wiekiem ludności, takich jak emerytury i wydatki na opiekę zdrowotną, oraz działania na rzecz podniesienia poziomu zatrudnienia i efektywnego wieku emerytalnego, aby zapewnić trwałość finansową tego rodzaju wydatków oraz systemów zabezpieczenia społecznego.

Na poziomie Unii ważne są także skuteczność budżetu i jakość finansów publicznych.

Wytyczna 2: Rozwiązanie problemu nierównowagi makroekonomicznej

Państwa członkowskie powinny unikać utrzymywania trwałej nierównowagi makroekonomicznej, wynikającej głównie ze zmian w rachunku obrotów bieżących, na rynkach aktywów oraz w bilansach sektora gospodarstw domowych i sektora przedsiębiorstw. Państwa członkowskie z wysoką nierównowagą na rachunku obrotów bieżących spowodowaną trwałym brakiem konkurencyjności lub z innych powodów powinny eliminować te przyczyny na przykład poprzez działania w zakresie polityki budżetowej, wzrostu płac, reform strukturalnych odnoszących się do rynków towarów i usług finansowych (w tym przepływu kapitału zwiększającego produktywność), rynków pracy – zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zatrudnienia – lub w każdej innej dziedzinie wymagającej poprawy. W związku z tym państwa członkowskie powinny wspierać tworzenie odpowiednich warunków ramowych dla systemów negocjacji płacowych oraz zmian kosztów pracy zgodnie ze stabilnością cen, tendencjami wydajności w średnioterminowej perspektywie oraz koniecznością zmniejszenia nierównowagi makroekonomicznej. W stosownych przypadkach odpowiednie ustalanie płac w sektorze publicznym należy postrzegać jako ważny sygnał służący zapewnieniu umiarkowanego wzrostu płac w sektorze prywatnym zgodnie z potrzebą poprawy konkurencyjności. Ramy ustalania płac, w tym płac minimalnych, powinny dopuścić procesy kształtowania płac uwzględniające różnice w kompetencjach i warunkach na lokalnych rynkach pracy oraz stanowić odpowiedź na duże zróżnicowanie wyników ekonomicznych w różnych regionach, sektorach i firmach danego kraju. Ważną rolę w tym względzie mają do odegrania partnerzy społeczni. Państwa członkowskie, które odnotowują znaczne nadwyżki na rachunku obrotów bieżących, powinny wprowadzać środki służące realizacji reform strukturalnych sprzyjających zwiększeniu potencjalnego wzrostu i tym samym wspomagających także popyt krajowy. Osiągnięciu spójności gospodarczej pomogłoby także wyeliminowanie nierównowagi makroekonomicznej, w tym także wśród państw członkowskich.

Wytyczna 3: Zmniejszenie nierównowagi w strefie euro

Państwa członkowskie, których walutą jest euro, powinny uznawać znaczące i długotrwałe różnice na rachunkach obrotów bieżących oraz inne przypadki nierównowagi makroekonomicznej za przedmiot wspólnego zainteresowania i w stosownych przypadkach podjąć pilnie działania zmierzające do ich zmniejszenia. Działania są pożądane we wszystkich państwach członkowskich należących do strefy euro, ale w zależności od poszczególnych krajów charakter, znaczenie i pilność wyzwań związanych z polityką w znaczący sposób się różnią. W związku ze słabościami i wielkością wymaganego dostosowania szczególnie pilna jest potrzeba działań w państwach członkowskich wykazujących trwale wysoki deficyt na rachunku obrotów bieżących i dużą utratę konkurencyjności. Powinny one osiągnąć

znaczące trwale zmniejszenie deficytu na rachunku obrotów bieżących. Państwa członkowskie należące do strefy euro powinny również dążyć do zmniejszenia jednostkowych kosztów pracy przy uwzględnieniu zmian wydajności na poziomie regionu, sektora i firmy oraz zwiększyć konkurencję na rynkach towarów. Państwa członkowskie należące do strefy euro, które odnotowują znaczne nadwyżki na rachunku obrotów bieżących, powinny wprowadzać środki służące wdrażaniu reform strukturalnych sprzyjających zwiększeniu potencjalnego wzrostu i tym samym wspomagających także popyt krajowy. Podobnie państwa członkowskie należące do strefy euro powinny podejmować działania w odniesieniu do nierównowagi makroekonomicznej każdego innego rodzaju, jak zbytnie nagromadzenie zadłużenia prywatnego i rozbieżności w inflacji. Należy znieść instytucjonalne bariery dla elastycznych dostosowań cen i płac do warunków rynkowych. Nierównowaga makroekonomiczna powinna podlegać ścisłemu monitorowaniu w ramach Eurogrupy, która powinna w razie potrzeby zaproponować odpowiednie działania naprawcze.

Wytuczna 4: Optymalizacja pomocy na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji, wzmocnienie trójkąta wiedzy i uwolnienie potencjału gospodarki cyfrowej

Państwa członkowskie powinny dokonać przeglądu krajowych (i regionalnych) systemów działalności badawczo-rozwojowej i innowacji, zapewniając efektywne i adekwatne warunki ramowe dla inwestycji publicznych w obrębie strategii konsolidacji budżetowej w ramach paktu stabilności i wzrostu (wytuczna nr 1) i ukierunkowując je na zwiększenie wzrostu gospodarczego przy jednoczesnym rozwiązywaniu, w stosownych przypadkach, poważnych wyzwań społecznych (takich jak efektywność energetyczna i efektywne wykorzystanie zasobów, zmiana klimatu, różnorodność biologiczna, spójność społeczna i terytorialna, starzenie się społeczeństw, zdrowie i bezpieczeństwo) w sposób efektywny kosztowo. W szczególności inwestycje publiczne powinny służyć stymulowaniu prywatnego finansowania badań i rozwoju. Reformy powinny sprzyjać rozwijaniu doskonałości i inteligentnej specjalizacji, promowaniu uczciwości naukowej, zacieśnianiu współpracy między uczelniami, instytucjami badawczymi a podmiotami publicznymi, prywatnymi i usługowymi, zarówno w kraju, jak i poza nim, oraz zapewnić rozwój infrastruktury i sieci, które umożliwiają upowszechnianie wiedzy. Należy poprawić zarządzanie instytucjami badawczymi, aby zwiększyć opłacalność i produktywność krajowych systemów prowadzenia działalności badawczej. W tym celu należy unowocześnić badania uniwersyteckie, rozwinąć i udostępnić infrastrukturę badawczą światowej klasy oraz propagować atrakcyjność takiej ścieżki zawodowej i mobilność naukowców i studentów. Istnieje również konieczność dostosowania oraz uproszczenia systemów finansowania i zamówień publicznych, aby w stosownych przypadkach pomóc stworzyć lepsze warunki dla współpracy międzynarodowej, transferu wiedzy oraz konkurencji opartej na osiągniętych wynikach, opierając się na synergii i osiągając tym samym większą wartość.

Polityki państw członkowskich w dziedzinie badań i rozwoju oraz innowacji powinny bezpośrednio zajmować się krajowymi możliwościami i wyzwaniami oraz powinny uwzględniać kontekst unijny, aby zwiększyć możliwości łączenia zasobów publicznych i prywatnych w dziedzinach, w których działania Unii stanowią wartość dodaną, wykorzystując synergie z funduszami unijnymi, osiągając w ten sposób większą skalę działania i unikając rozdrobnienia. Państwa członkowskie i Unia powinny uwzględniać kwestie innowacji we wszystkich swoich działaniach i promować innowacje w szerokim znaczeniu (w tym innowacje nietechnologiczne). W celu promowania prywatnych inwestycji w działalność badawczą i innowacje państwa członkowskie i Unia powinny poprawić warunki ramowe – w szczególności w odniesieniu do otoczenia biznesu, konkurencyjnych i otwartych rynków i wysokiego potencjału gospodarczego sektorów kulturalnych i kreatywnych – łączyć, w stosownych przypadkach, efektywne kosztowo zachęty podatkowe, w zależności od zakresu swobody działania w dziedzinie budżetowej poszczególnych państw członkowskich, i inne instrumenty finansowe ze środkami polegającymi na ułatwianiu dostępu do prywatnego finansowania (w tym kapitału podwyższonego ryzyka) oraz ułatwiać dostęp dla MŚP, pobudzać popyt, w szczególności w dziedzinie eko-innowacji (w stosownych przypadkach poprzez ekologiczne zamówienia publiczne i normy interoperacyjne), promować rynki i przepisy przyjazne innowacjom i zapewnić skuteczną, niedrogą i efektywną ochronę własności intelektualnej i zarządzanie nią. Wszystkie trzy boki trójkąta (edukacja–badania–innowacje) powinny wzajemnie się wspierać i zasilać. W zgodzie z wytycznymi nr 8 i 9 państwa członkowskie powinny wyposażać obywateli w szerokie kompetencje potrzebne do korzystania z innowacji we wszystkich formach, w tym z eko-innowacji, oraz powinny dążyć do zapewnienia wystarczającej liczby absolwentów nauk ścisłych, wydziałów matematycznych i technicznych.

Państwa członkowskie i Unia powinny stworzyć odpowiednie warunki ramowe dla szybkiego powstania jednolitego rynku cyfrowego, oferującego dużą dostępność treści i usług *on-line*. Państwa członkowskie powinny promować wprowadzenie i upowszechnienie szybkiego Internetu jako niezbędnego narzędzia dostępu do wiedzy i uczestniczenia w jej rozwijaniu. Finansowanie publiczne powinno być efektywne kosztowo i ukierunkowane na rozwiązywanie trudności rynkowych. Prowadzona polityka powinna szanować zasadę neutralności technologicznej. Państwa członkowskie powinny dążyć do zmniejszenia kosztów uruchamiania sieci, w szczególności przez zwiększenie koordynacji prac publicznych. Państwa członkowskie i Unia powinny promować rozwój i wykorzystanie nowoczesnych usług dostępnych *on-line*, w tym dalsze rozwijanie usług e-administracji, podpisu elektronicznego, e-tożsamości, płatności elektronicznych; wspierać aktywne uczestnictwo w społeczeństwie cyfrowym, w szczególności poprzez promowanie dostępu do treści i usług kulturalnych, w tym poprzez środki masowego przekazu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych, oraz promować atmosferę bezpieczeństwa i zaufania.

Celem przewodnim Unii Europejskiej, na podstawie którego państwa członkowskie będą określać swoje cele krajowe, jest poprawa sytuacji w zakresie badań i rozwoju, w szczególności aby do 2020 r. osiągnąć łączny poziom inwestycji publicznych i prywatnych w wysokości 3 % PKB. Komisja opracuje wskaźnik odzwierciedlający intensywność badań i rozwoju oraz innowacji.

Wytyczna 5: Bardziej efektywne korzystanie z zasobów i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Państwa członkowskie i Unia powinny wprowadzić środki służące promowaniu niezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, przekształcenia wyzwań związanych z ochroną środowiska w możliwości rozwoju oraz efektywniejszego korzystania z zasobów naturalnych, co pomaga także w zapobieganiu degradacji środowiska i zapewnianiu bioróżnorodności. Aby w sytuacji światowej presji w zakresie emisji dwutlenku węgla i wykorzystania zasobów naturalnych osiągnąć zadowalające wyniki w tworzeniu nowych możliwości w dziedzinie przedsiębiorczości i zatrudnienia, konieczne jest wdrożenie niezbędnych reform strukturalnych. Unia i państwa członkowskie powinny czynić dalsze starania na rzecz przyspieszenia tworzenia zintegrowanego i w pełni funkcjonującego rynku energii, tak aby umożliwić przepływ gazu i energii elektrycznej bez przeszkód. Aby doprowadzić do zmniejszenia emisji i do poprawy efektywności energetycznej, państwa członkowskie powinny w szerokim zakresie korzystać z instrumentów rynkowych wspierających zasadę internalizacji kosztów zewnętrznych, w tym podatków, i z innych skutecznych instrumentów wsparcia służących zmniejszeniu emisji i lepszemu dostosowaniu się do zmiany klimatu, wspierać zrównoważony rozwój i miejsca pracy oraz wydajne kosztowo korzystanie z zasobów, zachęcać do korzystania z energii odnawialnych i niskoemisyjnych technologii odpornych na klimat, przejścia na bardziej przyjazne środowisku i wzajemnie połączone środki transportu oraz promować oszczędność energii i ekoinnowacji. Państwa członkowskie powinny zaprzestać udzielania dotacji na działania szkodliwe dla środowiska i zapewnić sprawiedliwy podział kosztów i korzyści.

Państwa członkowskie i Unia powinny wykorzystać narzędzia regulacyjne, pozaregulacyjne oraz budżetowe, na przykład ogólnounijne normy wydajności energetycznej produktów i budynków, etykietowanie oraz ekologiczne zamówienia publiczne, aby zachęcać do opłacalnej transformacji wzorców produkcji i konsumpcji, wspierania recyklingu, przejścia do efektywnego wykorzystywania energii i zasobów i bezpiecznej oraz zrównoważonej gospodarki niskoemisyjnej, a także osiągnąć postęp w dążeniu do bardziej zrównoważonego transportu i bezpiecznej i czystej produkcji energii przy jednoczesnej maksymalizacji europejskich synergii w tym względzie i wziąć pod uwagę wkład zrównoważonego rolnictwa. Państwa członkowskie powinny zdecydowanie pracować na rzecz stworzenia inteligentnych, zmodernizowanych i w pełni wzajemnie połączonych infrastruktur transportowych i energetycznych oraz korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnych zgodnie z treścią wytycznej nr 4, zapewnić wzrost wydajności, skoordynowaną realizację projektów infrastrukturalnych oraz wspierać tworzenie otwartych, konkurencyjnych i zintegrowanych rynków sieciowych.

Celem przewodnim Unii Europejskiej, na podstawie którego państwa członkowskie będą określać swoje cele krajowe, jest ograniczenie do 2020 r. emisji gazów cieplarnianych o 20 % w porównaniu z poziomem z 1990 r.; zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20 %; i przejście w kierunku 20-procentowego wzrostu efektywności energetycznej; Unia jest zdecydowana podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji w porównaniu z poziomami z 1990 r., co będzie jej warunkową ofertą z myślą o globalnym i kompleksowym porozumieniu dotyczącym okresu po 2012 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą odpowiedni wkład na miarę swoich zadań i możliwości.

Wytyczna 6: Poprawa otoczenia biznesu i środowiska konsumenckiego oraz modernizacja i rozwój bazy przemysłowej, aby zapewnić funkcjonowanie rynku wewnętrznego w pełnym zakresie

Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich rynki funkcjonowały w sposób przynoszący korzyści obywatelom, konsumentom i przedsiębiorstwom. Zapewniając ochronę konsumentów, państwa członkowskie i Unia powinny stworzyć przewidywalne warunki ramowe i zapewnić sprawnie funkcjonujące, otwarte i konkurencyjne rynki towarów i usług. W szczególności działania te powinny służyć pogłębieniu jednolitego rynku i systemu regulacyjnego, zwłaszcza w sektorze finansowym, jak również promowaniu równych szans na rynkach finansowych na poziomie światowym, skutecznego wdrażania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku i konkurencji oraz rozwijaniu koniecznej infrastruktury fizycznej, także z myślą o zmniejszaniu regionalnych rozbieżności.

Należy dalej rozwijać zewnętrzny wymiar rynku wewnętrznego, aby zwiększyć handel i inwestycje. W kontekście jednolitego rynku trzeba odpowiednią uwagę poświęcić odpowiedniemu świadczeniu usług będących przedmiotem ogólnego zainteresowania. Państwa członkowskie powinny w dalszym ciągu polepszać otoczenie biznesu poprzez unowocześnianie administracji publicznej, poprawę ładu korporacyjnego, znoszenie utrzymujących się barier w rynku wewnętrznym, zniesienie niepotrzebnych obciążeń administracyjnych oraz unikać niepotrzebnych nowych obciążeń przez stosowanie instrumentów inteligentnej regulacji, w tym przez tworzenie dalszych interoperacyjnych usług e-administracji, znoszenie przeszkód podatkowych, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), poprawę ich dostępu do jednolitego rynku zgodnie z programem „Small Business Act” dla Europy oraz zasadą „najpierw myśl na małą skalę”, zapewnienie stabilnych i zintegrowanych rynków usług finansowych, ułatwienie dostępu do finansowania, poprawę warunków promowania dostępu do praw własności intelektualnej i ich ochrony, wspieranie umiędzynarodowienia MŚP oraz promowanie przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości wśród kobiet. Zamówienia publiczne powinny wspierać innowacje, szczególnie dla MŚP, oraz wspierać przechodzenie w kierunku gospodarki wydajnie wykorzystującej energię i zasoby (zgodnie z wytyczną nr 5) przy jednoczesnym przestrzeganiu zasady otwartości rynków, przejrzystości i skutecznej konkurencji.

Państwa członkowskie powinny wspierać nowoczesną, innowacyjną, zróżnicowaną, konkurencyjną, niskoemisyjną, efektywną pod względem wykorzystania zasobów i energii bazę przemysłową, częściowo poprzez ułatwienie wszelkich koniecznych procesów restrukturyzacyjnych w sposób opłacalny i w pełnej zgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi konkurencji i innymi stosownymi przepisami. W tym celu państwa członkowskie powinny ponownie ustalić priorytety w odniesieniu do środków unijnych. Państwa członkowskie powinny ściśle współpracować z sektorem przemysłu i zainteresowanymi stronami, aby zwiększyć pierwszoplanową pozycję i konkurencyjność Unii w światowym zrównoważonym rozwoju sprzyjającym włączeniu społecznemu, w szczególności poprzez zwiększenie poczucia społecznej odpowiedzialności biznesu, identyfikowanie nagromadzonych problemów i umożliwianie zmian.
